Скъпи читатели,

ако четете тези редове, значи нашето и вашето списание, ще го има и през 2014. И тази година редакционният екип ще се стреми до Вас да достига информация за всички по-важни събития от живота на Българската културно-просветна организация в Чехия, от живота на цялата българска общност, за интересни културни инициативи, както на чешка, така и на българска територия и – не на последно място – информация за Българското училище в Прага, за което милеят не само неговите учители и ученици, но и много българи, отдавна преминали училищната възраст. Тук му е мястото да кажа: уважаеми читатели, абонирайте се за „Роден глас", за да го получавате навреме, у дома – цената на абонамента остава непроменена – 120 крони за 6 броя и включва само пощенските разходи.

Какво ни донесе началото на 2014 година – Сирма Зидаро, председател на Островския клуб получи наградата „Българка на годината" на Държавната агенция за българите в чужбина. Отличието й бе връчено на тържествена церемония в София, а до него се стигна след предложение от ръководството на БКПО, което оцени по достойнство дългогодишната работа и всеотдайността на Сирма Зидаро за съхраняване на българското самосъзнание и национална идентичност.

Децата от Българското училище в Прага почетоха паметта на Апостола и показаха, че се гордеят с националния ни герой. Отпразнувахме заедно Националния празник на България – Посолството на Република България даде стилен коктейл, в Бърно организираха първата за годината вечеринка, а Пражкият клуб посрещна гости не само от Прага, но и от Мост, Кладно, Усти над Лабем. Неповторима атмосфера създадоха младите танцьори от Българското училище, които закичиха гостите с оригинални мартенички. В този брой можете да прочетете и материал за един американски журналист, който с храброто си слово, пробужда заспалата съвест на Великите сили в далечната 1876 г.

Не бяха малко и културните събития, за съжаление, не всички можаха да намерят място в списанието поради ограниченията му обем. Въпреки това и тази година Ви предлагаме подробен разказ за традиционния фестивал на българските филми, чийто главен организатор, неговата душа, е Българският културен институт в Прага. Кои бяха представените филми, от кого успяхме да вземем интервю, ще разберете, ако четете по-нататък.

И за да бъдат пролетните Ви дни слънчеви и усмихнати, можете да изпробвате кулинарните рецепти, свързани с обичания християнски и народен празник Цветница.

Приятно четене!

Камелия Илиева, гл. редактор

Сирма Зидаро е „Българка на годината" на Държавната агенция за българите в чужбина

Отличието й бе връчено на 7 март, в навечерието на Международния ден на жената, на тържествена церемония в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий" в София, а до него се стигна след предложение лично от председателя на БКПО в Чехия инж. Антон Стамболийски. Наградата на името на Св. Злата Мъгленска се присъжда за пети пореден път и е приз, с който се удостояват наши сънароднички за принос в опазването и развитието на националната и културната идентичност сред българските общности зад граница.

Инициатор на събитието е Държавната агенция за българите в чужбина, а целта е да се обърне внимание на цялата общественост към значимата роля на българските жени в чужбина, които заслужават признание и насърчителна подкрепа. Статуетката на Света Злата Мъгленска е изработена от скулптора Атанас Карадечев, а иконата със стилизирания образ на светицата е изписана от художника Юлиан Кръстев. Името на святата девойка отдавна се е превърнало в символ на традиционните добродетели на българката – нейната красота, твърдост и воля в най-тежки ситуации, вкорененото у нея човешко достойнство.

Сред номинираните бяха 23 дами от: Чехия, Белгия, Великобритания, Германия, Гърция, Испания, Казахстан, Кипър, Молдова, Нова Зеландия, САЩ, Украйна, Франция, Хърватия. Според правилата, за наградата могат да бъдат предложени българки, живеещи извън страната, които са допринесли за опазването и развитието на българското национално самосъзнание и културната идентичност на сънародниците ни по света; за обществено значими дейности в областта на културата, образованието и науката; за благотворителни инициативи, хуманитарни проекти, посветени на България.

Сирма Зидарова – Коунова, която от 58 години живее в Чехия, а от 20 години е председател на Остравския клуб на Българската културно-просветна организация, бе отличена за цялостен принос в съхраняване на българските традиции зад граница. Сред дейностите на ръководения от нея клуб са организацията на чествания във връзка с български празници и гостувания на многобройни фолклорни състави и известни личности от България; набавяне на български книги за библиотеката на клуба; организиране на благотворителни акции; финансово подпомагане на другите български клубове – Усти над Лабем, Мост и Пилзен.

За носител на приза „Българка на годината 2013" бе удостоена още една достойна за възхищение наша сънародничка – Снежина Мечева, директор на Българското училище в Лондон, в което в момента се обучават над 300 българчета. Госпожа Мечева е и един от съоснователите и говорител на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ).

На тържествената церемония присъстваха много официални гости от МВнР, МОН, неправителствени сдружения и фондации, партньори на Агенцията, както и г-жа Райна Манджукова, бивш председател на ДАБЧ, която е инициатор за учредяването на тази награда през 2010 г. Празничното събитие започна с изпълнения на камерен хор „Ин Сакрис" с диригент Боряна Найденова

„С действията си, номинираните за „Българка на годината – 2013" допринасят за запазването на българската култура зад граници".
Йордан Янев,
зам-председател на ДАБЧ

Великомъченицата Злата Мъгленска е родена около 1775-1780 г. в с. Слатина (Хриси), Мъгленско (Южна Македония, днес в Гърция). Красивата девойка е отвлечена от богат местен мюсюлманин, който иска да я вземе за жена. Младата българка е подложена на натиск да се откаже от своята християнска вяра и български род – отначало със съблазнителни обещания и дарове, преминали в систематичен тормоз и грубо насилие. Злата остава непоколебима и пред увещанията на своите роднини, с възмущение отхвърля техните страхове и конформизъм, като е решена да се жертва за спасението и на техните души... В проточилата се месеци лична човешка драма проличава яркото морално превъзходство на българката над нейните мъчители. Св. Злата устоява на безчовечните изтезания и предава Богу дух на 18 октомври 1795 г. Нейният подвиг отеква из цялата българска земя, а и сред останалите православни християни. Църквата я канонизира като мъченица и небесна застъпница на поробените християни. Народът ласкаво я нарича и „Света Златинка", като тачи в нейно лице както мъченичеството, така и своите копнежи за истинска любов между хората, за справедливост и нравствена чистота.

и продължи с уводни думи от проф. дфн. Боряна Христова, директор на Националната библиотека и председател на Комисията по оценка на номинациите, включваща представители на ръководствата на БНТ, БНР, СУ „Св. Климент Охридски" и Държавната агенция за българите в чужбина. „Благодарим им на победителките за това, че ги има, и че правят онова, което правят", каза проф. Б. Христова. „С действията си, номинираните за „Българка на годината – 2013" допринасят за запазването на българската култура зад граници", подчерта в поздравителните си думи заместник-председателят на ДАБЧ Йордан Янев. Той допълни, че не случайно е избрана Света Злата Мъгленска за награда на българките, на нашите сънароднички, които по една или друга причина живеят зад граница. „Проследих последната номинация, и видях, че тя обхваща четири континента: 12 – 13 държави от Нова Зеландия до Великобритания. Подвигът на Злата има библейски цивилизационни действия, каквито имат и нашите сънароднички. С действията си, номинираните за наградата българки успяват да съхранят българския език и култура, успяват по един достоен начин да предадат тази любов към българското, езика на най-малките – децата, които са бъдещето на българската нация. Трябва да заявим категорично, че това е мисия от тяхна страна, която е мисия за бъдещото на българската нация", каза още Йордан Янев.

След връчването на наградите, пред публиката бяха представени мултимедийни презентации за активната дейност в името на българщината и на България на двете носителки на отличието – нашата Сирма и Снежина Мечева. Пред присъстващите госпожа Зидаро каза, че работата й изисква много такт, много дипломация, много компромиси, толерантност и най-вече обич към хората, напуснали България.

В края на церемонията носителките на наградата и гостите бяха поздравени с две песни от представители на Музикална агенция „Арт-Войсис" – София с ръководител Росица Йорданова. ◆

По случай Националния празник

Денят на Освобождението на България – 3 март – Българското посолство в Прага отбеляза с прием в салоните на представителството, даден от извънредния и пълномощен посланик на България в Чехия Лъчезар Петков.

Сред над двестата гости на приема бяха заместник-министърът на външните работи Мартин Тлапа, заместник-министърът на промишлеността и търговията Милан Ховорка, сенатори и депутати, представители на президентската администрация и администрацията на парламента, на МВнР и други министерства и институции.

Събитието уважиха още посланиците на Русия, Турция, Румъния, Република Македония, Босна и Херцеговина, Хърватия, Косово, Франция, Белгия, Люксембург, Ирландия, Дания, Полша, Словакия, Норвегия, Швейцария, Канада, Израел, Армения, Грузия, Азербайджан, Южноафриканската република, Чили, заместник-ръководители на много от дипломатическите представителства, на академичните среди, бизнесмени, ръководствата на земляческите организации в Прага, на Българската православна църква, хора на изкуството, преподаватели.

Типично българска атмосфера създадоха ученици от БСОУ „Д-р Петър Берон", облечени в народни носии, а многобройните гости бяха посрещани лично от извънредния и пълномощен посланик на България, господин Лъчезар Петков, от неговата съпруга Боряна Пунчева – Петкова, от Горяна Ленкова – трети секретар и Тюркян Акиф – консул в Посолството.

Празнично подредените маси бяха украсени с първите напъпили пролетни клонки, окичени с мартенички, а ястията представяха българската национална кухня. Названията на различните български специалитети, написани на латиница, даваха възможност на чуждестранните гости не само да опитат блюдата, но и да научат нещо ново за кулинарните ни традиции.

Стилният прием, организиран точно в деня на Националния празник и почетен от представители на чешката държава и от такъв респектиращ брой посланици и зам.-ръководители на дипломатическите представителства в Прага, недвусмислено говори за уважението към България. ◆